

ספר

מסילת ישרים

על דרך הסוד

שנמסר מפי מורינו רה"י הרה"ג ר' אברהם יעקב פריצקי שליט"א

שיעור תשיעי

יוצא לאור

לעילוי נשמת האשה הדגולה

מרת אליז בת מזל ע"ה

קונטרס זה יוצא לאור על ידי מכון "דעה את ה'" להוצאת ספרים ומאמרים על דרך "חכמת האמת", שעל ידי "ישיבת השער לה" ללימוד הנגלה והנסתר.

בכל עניני קונטרס זה ושאר ספרי המחבר,

ניתן לפנות לטל' 0527126035

מאמר תשיעי

יחוד ה'

אך מה שלא ירבו לעיין עליו (- על העקר הגדול), הוא מפני רב פרסום הדברים ופשיטותם אצלם, שלא יראה להם צורך להוציא בעיונם זמן רב. ולא ישאר למוז הדברים האלה וקריאת הספרים מזה המין, כי אם אצל אותם שאין שכלם כל כך דק וקרוב להיות גס, שאלה תראה אותם שוקדים על כל זה ולא יזוזו ממנו, עד שלפי המנהג הנוהג בעולם, כשתראה אחד מתחסד, לא תוכל להמנע מלחשד אותו לגס השכל:

ואולם תולדות המנהג הזה רעות מאד לחכמים ולבלתי חכמים, כי גורם שמאלה ומאלה יחסר החסידות האמתית ויהיה יקר מאד למצא אותו בעולם, כי יחסר לחכמים למעוט עיונם בו. ויחסר מן הבלתי חכמים למעוט השגתם אותו, עד שיידמו רב בני האדם שהחסידות תלוי באמירת מזמורים הרבה, וודוים ארכים מאד, צומות קשים וטבילות קרח ושלג, כלם דברים אשר אין השכל נח בהם ואין הדעת שוקטה, והחסידות האמתית הנרצה והנחמד רחוק מציור שכלנו, כי זה דבר פשוט - "מלתא דלא רמיא עליה דאנש, לאו אדעתה" (בבא בתרא ל"ט א').

מלמטה למעלה

כפי שהתבאר, כלל סדר גילוי הקב"ה בעולם הוא כפי סדר שם הוי"ה, ואת סדר זה אפשר להחיות או ח"ו להמית.

ביתר בירור. הפעלת כלל מערכת החיים של שם הוי"ה, תלוייה בנו.

הנה, התבאר לעיל שסדר גילוי הקב"ה הוא מלמעלה למטה. י' הנקודה הראשונית, ממנה אל האות ה' המורה על פיתוח התכנית, ממנה אל האות ו' הממשיכה את הדברים בפועל, אל התכלית הבאה לידי ביטוי באות ה' האחרונה.

והנה, אמנם כך הוא סדר גילוי יתברך, אך סדר הפעלת המערכת היא בדווקא מלמטה למעלה.

דוגמא לדבר: כשראובן מבקש משמעון דבר מה, הרי בבקשתו זו בונה ראובן כלי קיבול למטה – היא האות ה' התחתונה. משם – על ידי האות ו', עולה הרצון אל מוחו השמאלי של שמעון – האות ה', וממנה הוא מעלה את הפרטים אל המוח הימני – האות י'.

כהמשך לכך, התעוררות מוח ימני זה, מחזיר את התהליך כלפי מטה. המוח הימני – האות י' מוציא את הרעיון, וממשיך כוחות אל האות ה' המפרטת את סדר המשכת התהליך, ומשם אל ההמשכה הנמשכת דרך האות ו', עד לתוצאה – באות ה'.

נמצא, שהפעלת המערכת היא בדווקא מלמטה למעלה.

במבנה המשפחה ובמבנה המחשבה

על דרך הנזכר לעיל במבנה פעילות שם הוי"ה שבאדם, כך הוא גם במבנה המשפחה. כשם שבגוף האדם כשהאות ה' התחתונה מעלה רצון הרי כלל הגוף פועל בדרך הנזכרת לעיל, כך הוא גם במבנה המשפחה. אם יש כלה – האות ה', המעלה רצון אל הבן – האות ו', הרי הדבר משמח את ההורים – י' ה', והם ממשיכים להם שפע.

על דרך זו, כך הוא במחשבת האדם. כשיש לפניך סוגיא הדורשת בהירות, הרי היא כאות ה' – כלי קיבול. דרישה זו יוצרת משיכה – מהאות ו', המושכת מכלליות עניין הסוגיא – האות ה' הראשונה, ומכך היא מגיעה אל עיקר הנקודה – האות י'.

על בסיס זה, כך הוא הדבר גם בכלל הפעלת מערכות הבריאה. אם מבקשים אנו מלמטה את התוצאה, הרי אנו מעלים את הכוחות מלמטה – האות ה' דרך האות ו', הרי הדבר גורם לכך שהאותיות י' ה' העליונות יפעלו.

התהוות

דע, שכל מערכת הוי"ה פועלת לפי התהוות שזהו עניינה.

דרך משל: בקשת מאדם דבר מה כגון כסא, הרי הפעלת את האות ה', העלית רצון דרך האות ו', הפעלת את ה"מוחין" י' ה'. הדבר גרם לכך שהוא רוצה להביא לך כסא – האות י', איך להביא – האות ה', המשכה אליך בפועל – האות ו', וכשהכסא הגיע לידך – האות ה' האחרונה.

מערכת זו היא במהלך להביא לך כסא, ועל דרך זו, מערכת מקבילה להביא לך שולחן.

בקשת מאדם שולחן, הרי הפעלת את האות ה', העלית רצון דרך האות ו', הפעלת את ה"מוחין" י' ה'. הדבר גרם לכך שהוא רוצה להביא לך שולחן – האות י', איך להביא – האות ה', המשכה אליך בפועל – האות ו', וכשהשולחן הגיע לידך – האות ה' האחרונה.

נמצא, שקיומה של כל הוי"ה תלוייה באיזה אות ה' אתה מפתח – לקבלת איזה דבר, ועל פי זה אתה בונה את ההוי"ה, כשמהאות ה' שבנית אתה מעלה לאות ו' שעניינה הוא אותה האות ו' המתאימה ושייכת לאותה האות ה', וכך גם נבנות האותיות י' ה' השייכות לאותו מבנה.

והנה, כל מבנה מצרף אליו את השייך לו – מבנה הוי"ה להביא לך כסא – לכסא, ומבנה הוי"ה להביא שולחן – לשולחן.

אם כן, לענייננו יש לנו לברר מהי ההתהוות אותה אנו מחפשים בכלל מעשינו, וכשנדע מהי, הרי בעצם רצוננו מלמטה למעלה נפעיל מערכת זו.

ובכן, ההתהוות אותה אנו מחפשים, היא: י' – רצונו המקורי של הקב"ה בכל בריאתו שהוא גילוי כבוד בוראנו. ה' – איך הדבר אמור להיעשות – על ידי העולם התורה והמצוות. ו' – קיום בפועל, ה' – בכך נגיע אל התכלית, שאכן יתגלה כבודו בעולם.

מנגד, אם "מבני" ההתהויות שאנו בונים הם קטנים, הרי ההמשכות הן קטנות, והן מגלות כבוד שמים ברמות קטנות, משום שההפעלה שהפעלנו היתה הפעלת הוי"ת קטנות, ופעילויות העלאת הרצון אינן מצטרפות אל ההוי"ה העיקרית.

מעשה מרכבה

כפי שהתברר, כלל גילוי ההוי"ה הכוללת שראשיתה ב"חכמה בינה ודעת" תלויה בנו.

דבר זה הוא בסיס גדול!

כפי הנזכר לעיל, הקב"ה ברא את העולם בחכמה בינה ודעת שנאמר "ה' בַּחֲכֵמָה יָסַד אֶרֶץ בּוֹנֵן שָׁמַיִם בְּתַבּוּנָה בְּדַעַתוֹ תְּהוֹמוֹת נִבְקָעוּ, וכך גם הוא בחר בבצלאל לעשות עולם פנימי קדוש יותר שהוא המשכן על בסיס שלשה אלו – חכמה בינה ודעת, שנאמר "וַיֵּאמְרָא אֱתוּ רוּחַ אֱלֹהִים בַּחֲכֵמָה וּבְתַבּוּנָה וּבְדַעַת וּבְכָל מְלָאכָה".

יש לברר, האם גם לנו נותר דבר מה לבנות באותם שלשה – בחכמה בינה ודעת?

אכן, כך הוא הדבר!

הנה, שנינו "אין דורשין בעריות בשלשה ולא במעשה בראשית בשנים ולא במרכבה ביחיד, אלא אם כן היה חכם ומבין מדעתו".

לבידור הדברים – מהו פירוש "ולא במרכבה ביחיד אלא אם כן היה חכם ומבין מדעתו", יש לברר מה זה מעשה מרכבה, ומדוע נצרך לכך "חכם ומבין מדעתו".

באמת, דבר זה אינו עניין בעלמא, אלא מכיוון שכתוב שהאבות הם המרכבה, ומכיוון שחייב אדם לומר מתי יגיעו מעשי למעשה אבותי, אם כן, לכל הפחות ראוי לברר מהו עניין זה.

כפי שהתבאר, בכלל הבריאה, האות 'י' היא הרצון הראשוני שתתגלה מלכותו יתברך, האות ה' היא הפרטים איך זה ייעשה, האות ו' היא ההמשכה בפועל, והאות ה' היא התוצאה.

עוד התבאר, שהמציאות היא שנכון להיום ארבעה חלקים אלו עדיין לא הורכבו להיותם יחד. אילו הם היו מורכבים יחד, הרי כבר היה מתגלה "יחוד הוי"ה" – שהוא תכלית הבריאה.

אם כן, "מעשה מרכבה", הוא להרכיב ולחבר את חלקי הוי"ה.

מלבד פירוש "מעשה מרכבה" מלשות הרכבת חלקים זה עם זה, הרי הפירוש הוא גם מלשון להרכיב במרכבה, והוא משום שכל התהליך של הבריאה מהיכן הוא מתחיל הבורא את רכיבתו ולאן הוא אמור להגיע ברכיבתו, הוא שתחילת הדרך היא בפירוד שם הוי"ה, וסופה הוא ביחוד שם הוי"ה.

זהו "מעשה מרכבה".

זהו ה"חכמה בינה ודעת" הנדרשת מאתנו!

מדעתו

טעם הדבר שאין למסור את הדברים אלא ל"חכם ומבין מדעתו", הוא משום שכל אדם על פי "דעתו" בונה "מבנה" של שם הוי"ה לפי עניינו, ועל דרך הנזכר לעיל בעניין הכסא והשלחן. משום כך, אם אדם נכנס לתהליך "מבנה" של שם הוי"ה באופן שאין לו את ה"דעת" שלה, הרי הוא פוגם באותו מבנה ח"ו.

דרך משל: כפי הנזכר, בקשת מאדם דבר מה כגון כסא, הרי הפעלת את האות ה', העלית רצון דרך האות ו', הפעלת את ה"מוחין" י' ה'. הדבר גרם לכך שהוא רוצה להביא לך כסא – האות י', איך להביא – האות ה', המשכה אליך בפועל – האות ו', וכשהכסא הגיע לידך – האות ה' האחרונה.

והנה, אם לפתע תוך כדי הפעלתך את הוי"ה זו, הרי לפתע נטית מהעניין ובקשת שלחן, הר שגרמת ל"מוות" של ההוי"ה שהיתה אמורה להביא לך כסא. אם כן, ודאי שלא יביאו כסא אלא ל"חכם ומבין מדעתו" – של אותה ההוי"ה שאותה הוא רוצה לבנות.

על דרך זו, כך הוא הדבר ב"מעשה מרכבה". אם אין האדם "חכם ומבין מדעתו" – של אותה ההוי"ה הכוללת של כלל הבריאה, הרי הוא מפעיל מערכת למעלה מכוחותיו, והרי ח"ו הוא עלול לפגוע בה.

והנה, מצד אחד ה"ולא במרכבה ביחיד, אלא אם כן היה חכם ומבין מדעתו" אומר בכך שלא להתעסק עם זה, אך מצד שני אין כוונת הדברים שיש מצווה על האדם להיות "חסר דעת" ולפטרו בכך מלהיותו "חכם ומבין מדעתו", אלא אדרבה הדבר מחייבנו יותר ויותר להיותנו "ברי דעת".

אחד אלקינו

דע, שאין עניין זה "מעלה" בעלמא, אלא הוא יסוד הבריאה.

”שָׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד.”

אין סדר יחודו באופן שלפּתע יתגלה יחודו בלא שעם ישראל שהוא
”גוי אחד בארץ” יהיה קשור לדבר, אלא סדר יחודו הוא באופן שאכן
יהיה תהליך זה של ”הרכבת” כל חלקי שם ההוי”ה, ובכך הוא יהיה
”אחד”.

”הרכבה” זו – של כל ה”מרכיבים” – החלקים, תביא ל”הרכבה” –
מלשון רכב המסיע ממקום למקום, את כלל ייעוד הבריאה – שהוא
גילוי היחוד – ה”אחד”.

זוהי חובתינו במצווה הראשונה – מצוות יחוד ה' – ליחודו, ולהביא לכך
שתכנית הבריאה תורכב עם פרטיה ותבוא בפועל עד לתכלית.

ובכן:

הֲלֹא אִם עֵינֵינוּ עַל הַדָּבָר עֵינֵינוּ אֲמַתִּי, הֵינֵנוּ מוֹצְאִים אוֹתוֹ עַל אֲמַתּוֹ
וּמִיִּטְבִּיבִים לְעֵצְמָנוּ וּמְלַמְּדִים אוֹתוֹ לְאַחֲרִים וּמִיִּטְבִּיבִים לָהֶם גַּם כֵּן?

שיעורי הישיבה מתקיימים בבית הכנסת הגר"א למטה רח' הפסגה 51 שכונת בית וגן, ונשמעים בטל' הישיבה 02-5606201, ב"קול הלשון" בקו ישיר לשיעורי הרב 0732951392, ואף ניתנים לצפייה באתר קול הלשון.

בזמני השיעור, ניתן להשתתף בשיעורים אלו גם באופן חי בתוך השיעור, ב"זום", דרך קו הישיבה, ודרך הקו של קול הלשון.

שיעורי הישיבה:

ימים א' - ו' לאחר תפילת ותיקין - תקט"ז תפילות לרמח"ל

ימים א' - ה' בין השעות 21.30 - 22.30 - ספרא דצניעותא בעיון

יום חמישי בשעה 3.00 - פרשת השבוע

יום שישי בשעה 10.00 - שערי אורה

שבת קדש בשעה 16.00 - מסילת ישרים

מוצש"ק בשעה 22.00 - זוהר - היכלות בראשית

לפנייה בכל ענייני הישיבה, לתרומות ולהנצחות, להצטרפות לרשימת התפוצה, להשגת ספרי מורינו ראש הישיבה "יסוד הבריאה" שני חלקים, "יסוד המועדים", "צוציתא", "בינת הדעת", "אדיר במלוכה" שני חלקים ועוד חוברות שיצאו לאור, ניתן לפנות לטל' הישיבה 02-5606201, או לטל' 0504169427 או למייל yeshiva@hashaar.com

תרומות ניתן להעביר גם ב"נדרים פלוס", על שם "ישיבת השער להשם".

לשאלות בלימוד ישירות לראש הישיבה ניתן לפנות לטל' 0527126035 בין השעות 20.45-21.15 או למייל roshyeshiva@hashaar.com